

PŮDA A BIOTA

Klasifikační systémy půd a ochrana půdy

Terminologie

- **Půda** – směs minerálních látek, které vznikají rozkladem horniny vlivem chemických a fyzikálních faktorů, s organickými látkami vzniklými rozkladem zbytků rostlin biologickými činiteli

Půdní klasifikace ČR

základní klasifikační jednotka

– **půdní typ**

Skupina půd charakterizovaná obdobnými morfologickými a analytickými znaky, která se vyvíjela vlivem určitého souboru půdotvorných procesů.

– **půdní druh** - podle % zastoupení obsahu jílnatých částic tzn. částic menších než 0,01 mm. Při jejich obsahu 20% je půda označována jako *lehká*, při obsahu od 21 do 45% jako *střední* a nad 45% jako *těžká*.

Klasifikační morfogenetický klíč půd ČR <http://web.czu.cz/mksp/>

Půdní horizonty

- h. nadložního humusu (Ao)
- h. rašeliny (T - torf)
- h. humusový (A1 nebo H) Aor
- h. eluviální (E)
- h. iluviální (B nebo I, G)
- h. vnitropůdního zvětrávání (C)
- Matečná hornina (D)

PODZOL

Ao

A1

E

B

C

D

Půdní typy

ORGANOZEM

FLUVIZEM

PSEUDOGLEJ

GLEJ

SOLONČAK

SLANEC

Půdní typy

- Organozem, rašeliniště (vrchoviště), slatiniště
- Fluvizem, v nivách vodních toků
- Pseudoglej, střídání oxidačních a redukčních podmínek v okrajích říčních niv
- Gleje, trvale zamokřená místa pouze redukční podmínky, deprese v nivách řek a bezodtokových depresích
- Solončak, zasolení vzlínající vodou, jižní Morava
- Slanec, degradovaný solončak, prosakující voda vyplavuje soli do spodin horizontu, jižní Morava

Půdní typy

SMONICE

ŠEDOZEM

HNĚDOZEM

LUVIZEM

PODZOL

KAMBIZEM

Půdní typy

- Smonice, vyvinutá ze smektických jílů v suchých oblastech
- Šedozem, prohumózněná půda na periferii výskytu černozemí (jižní Morava)
- Hnědozem, hnědé zbarvení, v rovinatém a mírně zvlněném reliéfu vyvinutá na spraších
- Luvizem, na čtvrtohorních středně těžkých a těžkých (jílovitých) sedimentech, v nížinách a kotlinách
- Podzol, vyluhovaná málo úrodná půda, na kyselých matečných horninách (žula-granit, granodiorit, syenit,)
- Kambizem, vázána na svahoviny a členitý reliéf, typická lesní půda

Horské bezlesí a lesní půdy

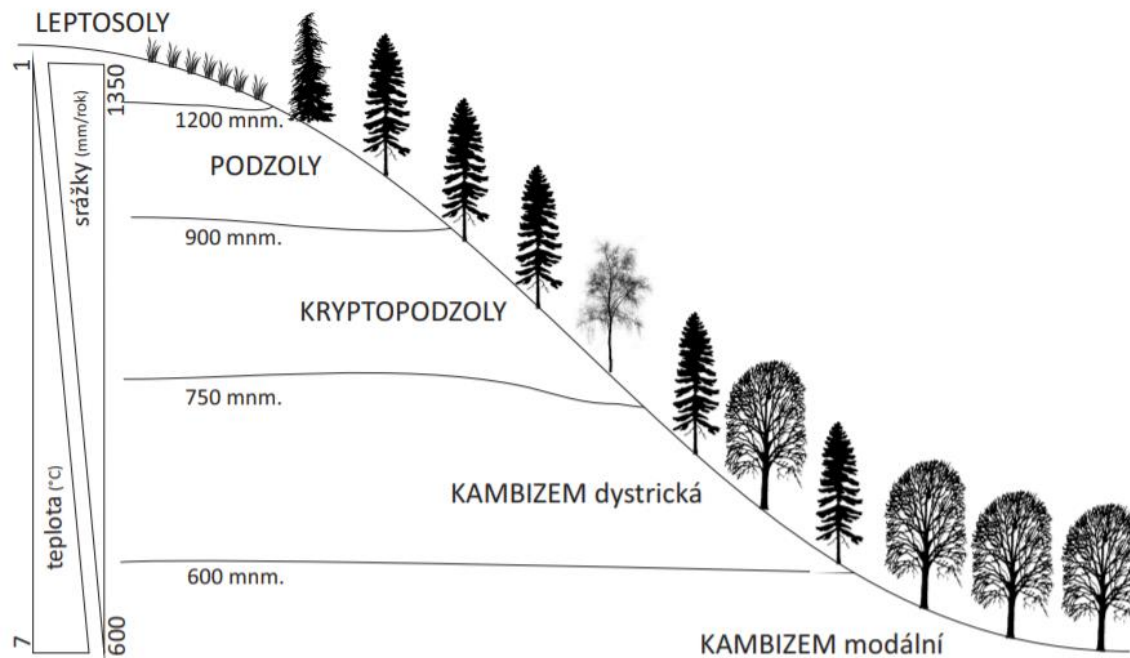

Schéma výškové zonality půd v horských oblastech. Zonalita je podmíněna snižující se teplotou a zvyšujícími se srážkami s rostoucí nadmořskou výškou. Odlišné klimatické podmínky mají za následek i odlišný vývoj vegetace. Tyto faktory pak vedou k odlišnému vývoji půd. V nejnižších nadmořských výškách se vyskytují kambizemě, výše přecházejí v kryptopodzoly s vyšší mírou vnitropůdního zvětrávání a ještě výše se vyskytují podzoly. Zonalita je v dnešní době často narušena využitím krajiny (les x louky) a také skladbou dřevin.

autor prezentace, datum prezentace, univerzitní oddělení, fakulta, adresa

Půdní typy

LITÓZEM

REGOZEM

RANKER

RENDZINA

ČERNOZEM

ČERNICE

Půdní typy

- Litozem, mělká půda na horninovém substrátu (hornatiny, vrchoviny, hrany údolí, ...)
- Regozem, půda vyvinutá na písččných sedimentech
- Ranker, půda vyvinutá na pevných horninách, hlubší profil než u litozemě
- Rendzina, půda vyvinutá na vápencích
- Černozem, nejhlubší humusový horizont, vyvinutá na spraších
- Černice, hydromorfní černozemě

- v knižní podobě – 2001 (Němeček a kol.)
- jednotlivé kategorie půd v ČR se tak mohou třídit podle svých vlastností
- referenční třídy - půdní typy - půdní subtypy –
variety - fáze - formy

Edafické prostředí

Půdní faktory - fyzikální (textura, tepelná vodivost, barva,....

- chemické (obsah minerálů, reakce, ...),

epigeické - povrch, hypogeické - podpovrch....

Rostliny:

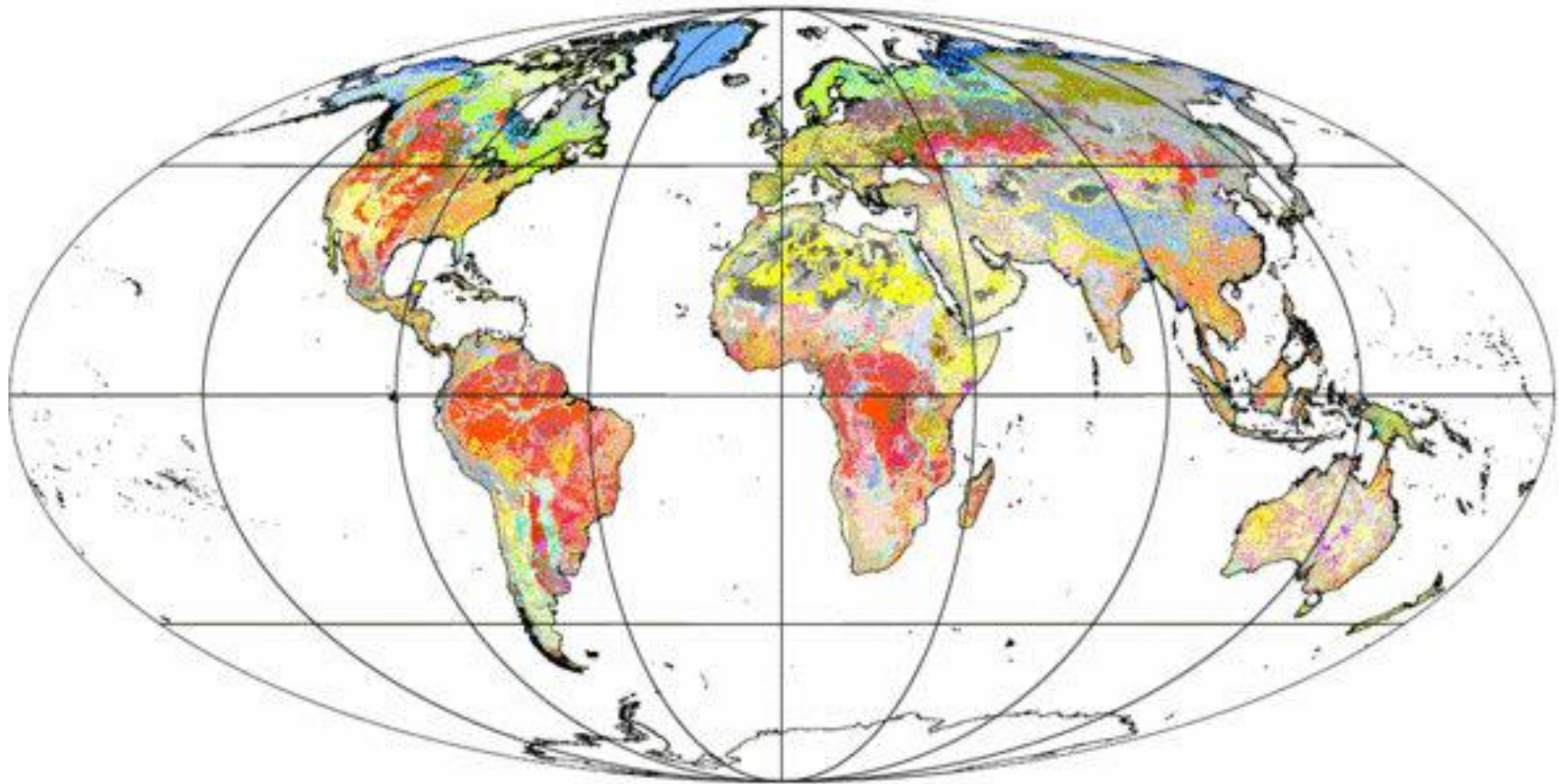
- Vztah k zrnitosti
- 1. petrofyty - skalní podklady ----- epilyty (řasy, mechy, lišejníky)
- ----- chasmofyty (pukliny) -
- 2. psamofyty - písky
- 3. pelofyty – jílovité půdy, trvale zamokřené oblasti
- Vztah k množství živin (eutrofyty, mezotrofyty, oligotrofyty - mixotrofie, distrofní - nízký obsah + toxicita) www.masozravky.cz
- Podle prvků (indikátory): kalcifyty, silikofyty, halofyty, metalofyty
- Podle reakce: neutrofyty (ph 6,5-7,4), alkalofyty (ph 7,5-11), acidofyty (ph 3-6,4)

Mapa půdních typů

- Atlas krajiny ČR 1:500 000
- ČGS 1:50 000
- VUMOP (Během bonitačního průzkumu bylo vymezeno 2172 BPEJ, tato základní skupina byla dále rozřazena do následujících 13 skupin půdních typů. – mapa skupin půdních typů)
[Micka VUMOP: Skupiny půdních typů](#)
- [FAO SOILS PORTAL | Food and Agriculture Organization of the United Nations](#)

[FAO/UNESCO Soil Map of the World | FAO SOILS PORTAL | Food and Agriculture Organization of the United Nations](#)

Digital Soil Map of the World

Děkuji za pozornost

